

Prof. Dr. Alâeddin Asna 8. İletişim ve Halkla İlişkiler Sempozyumu’nun ardından

Sevil Bal | Doktor öğretim üyesi | Başkent Üniversitesi, Ankara, Türkiye
sbal@baskent.edu.tr | <https://orcid.org/0000-0003-3679-6525>

Prof. Dr. Alâeddin Asna adına düzenlenen 8. İletişim ve Halkla İlişkiler Sempozyumu Başkent Üniversitesi İletişim Fakültesi’nin ev sahipliğinde, Halkla İlişkiler ve Tanıtım Bölümü’nün öncülüğünde 8 Kasım 2024 tarihinde gerçekleştirildi. Üniversiteler, meslek örgütleri, kamu ve özel sektörden alan profesyonellerinin kuramsal ve uygulamalı deneyimlerini bütünleştirmeyi amaçlayan sempozyumun teması “Halkla İlişkilerde Anlam-Anlamda Halkla İlişkiler” olarak belirlendi.

Sempozyum planlama ve koordinasyon çalışmaları çerçevesinde, 8. Prof. Dr. Alâeddin Asna İletişim ve Halkla İlişkiler Sempozyumu’nun düzenlenmesine katkı sunan ve A&B İletişim Yönetim Kurulu Başkanı Sibel Asna, ekibi ve sempozyum düzenleme kurulu tarafından hazırlık ve gözden geçirme toplantıları gerçekleştirildi. Sempozyum sekretaryasının katkılarıyla; web sayfasının hazırlanması, düzenlenmesi, yönetilmesi, resmi sosyal medya hesaplarından yapılan paylaşımların koordinasyonu, sempozyum bildiri kitapçığının tasarımı, düzenlenmesi, yayımlanması sürecinin tüm aşamalarının düzenleme çalışmaları tamamlandı. Alanın duayen akademisyenlerinden ve farklı birçok üniversiteden sempozyum Bilim Kurulu’nda yer alan öğretim üyelerinin bildiri değerlendirme ve kör hakemlik süreci başarıyla sonuçlandırıldı.

Sempozyum çağrısında, temaya uygun şekilde; egemen halkla ilişkiler paradigmasında öne çıkan örgüt merkezli yaklaşımlar ve halkla ilişkilerin salt ilişki ve/veya iletişim yönetimi odağında ele alınması karşısında; özellikle 2000’li yılların ilk yarısından itibaren, sosyal teoriyle kurulmaya başlanan bağın halkla ilişkiler alanındaki araştırmalar ve çalışmalar için yeni ufuklar açtığına ve alanın ontolojik, epistemolojik, metodolojik dönüşümüne işaret edilerek; tartışmayı bu ekseninde geliştirmeyi amaçlayan çeşitli alt temalar oluşturuldu. Alanda araştırmalar yürüten akademisyenler, araştırmacılar ve bilim insanları sempozyum bünyesinde bir araya gelerek gerçekleştirdikleri sunumlarda iletişim ve halkla ilişkiler disiplinlerinin farklı temalarına katkı sundu.

Elli katılımcı, dokuz oturum ve otuzsekiz bildiri olmak üzere yoğun bir katılımın, bilgi paylaşımının ve etkileşimin sağlandığı sempozyumda, alanda uzun yıllardır “yönetimsel bir pratik” olarak kavramsallaştırılan halkla ilişkiler; kültür, kimlik, toplumsal bağlam, güç-iktidar ilişkileri, söylem ve anlam üretimi gibi kavramlarla “toplumsal ve kültürel bir pratik” olarak yeniden değerlendirildi. Bununla birlikte; alanda disiplinlerarasılık, bu defa farklı alanlardan gelen kuramsal ve mesleki deneyimi içeren katkılarla irdelendi. Bu kapsamda genel itibarıyla; anlam, değer, deneyim ve sembol üretimi ve tüketimi, ahlak ve mesleki etik, yapay zekâ ve etik, kültürel araçlar, toplumsal hareketler, savunuculuk ve aktivizm, sosyal etki ölçümleme modelleri, sürdürülebilirlik ve iletişim, yeşil yıkama, halkla ilişkilerde yöntem tartışmaları, halkla ilişkilerde kuramsal tartışmalar, halkla ilişkiler eğitimi, halkla

ilişkiler aktör dönüşümü, halkla ilişkilerde hikâye anlatımı, risk, kriz ve kaos iletişimi, konu, sorun yönetimi ve iletişimi, paydaş etkileşimi gibi birçok tema ayrıntılı olarak incelendi, fikir alışverişi yoluyla çözüm önerileri tartışıldı ve gelecek araştırma yönelimlerine ilişkin öngörülerde bulunuldu.

Sempozyum 8 Kasım 2024 tarihinde ve saat 9.30'da Prof. Dr. İhsan Doğramacı Konferans Salonu'nda Başkent Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Hakan Özkardeş, İletişim Fakültesi Dekanı Prof. Dr. G. Senem Gençtürk Hızal, TÜHİD Yönetim Kurulu Başkanı İpek Özgüden Özen ve A&B İletişim Kurucusu ve Yönetim Kurulu Başkanı Sibel Asna Özkesmi'nin açılış konuşmaları ile başladı. Ardından, Başkent Üniversitesi İletişim Fakültesi Radyo-Televizyon ve Sinema Atölyesi'nin Prof. Dr. Alâeddin Asna anısına hazırladığı kısa anlatı filmi gösterimi gerçekleştirildi. Gösterimin tamamlanmasının ardından, halkla ilişkiler disiplininin duayen akademisyenlerinden davetli konuşmacı Prof. Dr. Metin Kazancı, "Türkiye'de Halkla İlişkilerin Başlangıç Yılları" başlıklı açılış konuşmasında, anlam ve halkla ilişkiler bağlamına ilişkin güncel tartışmalara, kurumsallaşma ve tarihsel bağlama ilişkin bir başlangıç değerlendirmesiyle katkı sundu. Konuşmaların tamamlanmasıyla birlikte, Başkent Üniversitesi İletişim Fakültesi, İletişim ve Tasarımı Bölümü'nün katkılarıyla hazırlanan "Halkla İlişkilere Anlam Katanlar-Öncüler" sergisinin açılışı yapıldı.

Prof. Dr. İhsan Doğramacı Konferans Salonu'nda 10.45-12.00 saatlerinde "Halkla İlişkilerde Anlam Arayışı" başlıklı açılış oturumu gerçekleştirildi. Başkanlığını Halkla İlişkiler ve Tanıtım Bölüm Başkanı Prof. Dr. H. Andaç Demirtaş Madran'ın yaptığı oturumda; Doç. Dr. Ebru Akçay "Halkla İlişkilerde Sessizliğin Anlamı Üzerine Kavramsal Bir Tartışma", Dr. Öğr. Üyesi Ege Simge Demirel ve Arş. Gör. Çağla Coşar "Halkla İlişkiler ve Kesişimsellik: Akademik Literatür Üzerine Bir İnceleme", Arş. Gör. Dr. İsmail Uğur Aksoy "Anlamak ile Açıklamak Arasındaki Epistemolojik Ayrım Üzerinden Halkla İlişkiler Alanındaki Öğreti Temelli Farklılaşmayı Kavramlar Aracılığıyla İncelemek" ve Arş. Gör. Dr. Oben Hüseyin Sazaner "Halkla İlişkilerin Sınırdaki Halleri ve Sınırdaki Kavramları: Kavramlar Üzerinden Halkla İlişkileri Okumak" başlıklı bildirileriyle sunumlarını gerçekleştirdi. Oturumda, halkla ilişkiler ve anlam tartışmasına dair kavramsal ve kuramsal değerlendirme yapılarak literatüre ilişkin güncel araştırmalar değerlendirildi.

Sempozyumun ikinci bölümünde ve 13.00-14.30 saatlerinde dört paralel oturum gerçekleştirildi. "Kurumsal Meselelerde Anlam" oturumunun başkanlığını Prof. Dr. Nuran Yıldız üstlendi. Doç. Dr. Beris Artan Özorun "Kurumsal Sorumluluğa Meydan Okuyan Bir Kavram: Kurumsal Sosyal Savunuculuk", Arş. Gör. Hakan Asta ve Arş. Gör. Eylem Temizer "Dijital Aktivizm Çalışmalarının Bibliyometrik İzdüşümü", Melisa Altuntaş "Türkiye'de Kurumsal Sosyal Sorumluluk Anlayışı: En Büyük Elli Kurum Üzerine Bir Araştırma", Buse Nur Bozkuş "Dijital Savunuculuk Perspektifinden Boykot ve Buycott Kavramlarına Bakmak: The Witness Üzerine İnceleme" ve Gözde Aytulun Şen "Türkiye'de Hissedar Aktivizmi: 350 Türkiye Örneği" başlıklı bildirileri ile katılım sağladı. Oturumda, kurumsal sosyal sorumluluk, dijital aktivizm ve dijital savunuculuk gibi tartışmalara yönelik kuramsal değerlendirmeler yapılarak; saha araştırması bulguları aktarıldı.

"Anlamın Krizi Üzerine" başlıklı panelde, oturum başkanlığı Prof. Dr. Şebnem Pala Güzel tarafından gerçekleştirildi. Dört öğretim üyesinin katıldığı oturumda Doç. Dr. Deniz Tansel İlic "Anlamın Üretildiği, Paylaşıldığı, Yeniden Üretildiği Bir İletişim Olasılığının Keşfi ve İcadı Üzerine", Dr. Öğr. Üyesi Reyhan Ünal Çınar "Aşırı Sağın Anlam Sap(tır)ması", Dr. Öğr. Üyesi Erdem İlic "Kapitalizmin Dönüşümünün Yarattığı Anlam Krizi Üzerine" ve Dr. Öğr. Üyesi Sevil Bal "Anlam Üretimi Tüketimi ve İleti(şi)mi Tartışmasını Anlamın Krizi Üzerinden Düşünmek" baş-

lıklı bildirileri sundu. Oturumda, anlam kavramına ilişkin ontolojik, epistemolojik ve metodolojik bir tartışma yürütülürken; iletişim çalışmaları, halkla ilişkiler, siyasal iletişim, üniversite ve sektör yönelimlerine ilişkin teorik ve uygulama eksenli değerlendirmeler aktarıldı.

“Anlamanın Dijitalde Seyri-I” oturumunun başkanlığını Prof. Dr. Aslı Yağmurlu Dara üstlendi. Beş bildiri ile katılım sağlanan oturumda; Doç. Dr. Sevilay Ulaş “Dijital Hikâye Anlatıcılığı ve Sosyal Medya Influencerları”, Dr. Öğr. Üyesi Nur Gözde Tayfur “Marka ve Sanat: Hikayeleştirme Stratejileri Üzerine Bir Analiz”, Arş. Gör. Fatma Yağmur Demirel ve Arş. Gör. Aleyna Ceren Kaplan “Kriz İletişiminde Mesajın Kamular Tarafından Anlamlandırılması: Patiswiss Örneği”, Betül Güran “Dijital Hikâye Anlatıcılığı ile Değer Yaratma: Koç Topluluğu Hikayesi Örneği”, Hafize Çesner “Sosyal Medyada Kriz İletişimi ve İtibar: Sosyal Medya Krizlerinin Değerlendirilmesi” başlıklı bildirileri sundu. Oturumda, dijital hikaye anlatıcılığı, kriz iletişimi, itibar ve sosyal medya tartışmaları üzerinde durularak; gerçekleştirilen araştırma bulguları paylaşıldı.

“Halkla İlişkilerde Etik” ve Anlamı başlıklı oturum, Prof. Dr. Sema Yıldırım Becerikli başkanlığında gerçekleştirildi. Dr. Öğr. Üyesi Özge Özkök Şişman, Doç. Dr. Ceren Bilgici ve Öğr. Gör. Efe Anğın “Üretken Yapay Zekâ ve Etik Reklam ve Halkla İlişkiler Çalışmalarında Sınırlar ve Sorumluluklar”, Öğr. Gör. Gökhan Şenyurt “Yerel Medya Çalışanlarının Mesleki Etiğe Bakış Açıları Üzerine Bir Odak Grup Görüşmesi: Çorum İli Örneği” ve Öğr. Gör. Gökhan Şenyurt “Yerel Medya Çalışanlarının Mesleki Etiğe Bakış Açıları Üzerine Bir Odak Grup Görüşmesi: Çorum İli Örneği” başlıklı bildirileri sundu. Oturumda hem halkla ilişkiler disiplini hem de uzmanlığı açısından mesleki etik sorumlulukları ve sınırları üzerine görüşler ve alan çalışmalarının bulguları değerlendirildi.

Sempozyumun üçüncü bölümünde ve 14.45-16.15 saatleri arasında dört paralel oturum tamamlandı. “Halkla İlişkiler Eğitimi” oturumunun başkanlığını Prof. Dr. Zeynep Karahan Uslu üstlendi. Prof. Dr. H. Hale Künüçen ve Dr. Öğr. Üyesi A. Şükrü Künüçen “Televizyon Aracılığıyla Halkla İlişkiler Yapmak: Kamu Spotu Örneği”, Dr. Öğr. Üyesi Birgül Üstünbaş Erdoğan ve Doç. Dr. Deniz Akbulut “Türkiye’de Halkla İlişkiler Eğitimi: Müfredatlar Üzerine Bir İnceleme, Dr. Öğr. Üyesi Metin Enes Dönmez “Halkla İlişkilerde Metin Yazımı Öğreniminde Yapay Zekâ Destekli Araçların Kullanım Motivasyonu Üzerine Bir Analiz”, Öğr. Gör. Efe Anğın “Halkla İlişkiler Eğitiminde Yapay Zekâ Entegrasyonu: Gpt-4o Örneği” başlıklı sunumlarla katılım sağladı. Oturumda, halkla ilişkiler eğitiminin üniversiteler ve ders müfredatları, kitle iletişim araçları ve yapay zekâ tartışmalarıyla ilişkisi kapsamlı olarak ele alındı.

“Kamusal Meselelerde Anlam” başlıklı oturumun başkanlığı Doç. Dr. İlgar Seyidov tarafından gerçekleştirildi. Oturumda beş bildiri sunuldu. Prof. Dr. Myrzantay Zhakyp “Kazakistan’da Halkla İlişkiler ve Küresel Bilgi Politikası: Karşılaştırmalı Bir Analiz (Lobicilik Örneği Üzerine)”, Doç. Dr. Senem Güngör ve Doç. Dr. Kıvılcım Romya Bilgin “Krizlerde Siyasi Meşruiyet ve Anlam Üretimi: ‘Kolları Sıvıyoruz’ Kamu Spotlarının Analizi”, Doç. Dr. Emel Özdora, Doç. Dr. Özen Baş ve Prof. Dr. Christine Ogan “Türkiye’deki Suriyeli Mülteci ve Göçmenlere İlişkin Kamuoyu Tutumları ve Siyasetçilerin Söylemleri: Kalkınma için İletişim (C4D) Modeli için Çıkarımlar”, İlke Hacikerimoğlu Daldal “Toplum Eczanelerinin Dönüşen Roller Üzerine Halkla İlişkiler Odaklı Bir Değerlendirme”, Ece Kahraman ve Pelin Nur Hayırlı “Sokak Hayvanları Yasasının Medyada Görünümü: Yeni Akit ve Cumhuriyet Gazetesi Örneği” başlıklı bildirilerle katılım sağladı. Oturumda, sağlık iletişimi, mülteciler, siyasi meşruiyet ve küresel bilgi politikası gibi konularda kapsamlı tartışmalar gerçekleştirildi.

“Anlamanın Dijitalde Seyri-II” başlıklı oturum Rektör Yardımcısı ve İletişim Fakültesi öğretim üyesi Prof. Dr. Özcan Yağcı başkanlığında yürütüldü. Dört bildirinin sunulduğu oturuma Doç. Dr.

Simge Aksu “Halkla İlişkilerde Yapay Zekâ: Şeffaflık ve Hesap Verebilirlik”, Dr. Öğr. Üyesi Nefise Şirzad “Yapay Zekâ ve Halkla İlişkiler Etik Sorunlar ve Çözüm Stratejileri Üzerine Bir İnceleme”, Dr. Öğr. Üyesi Ebru Hançer ve Öğr. Gör. Dr. Kezban Özer “Sanal Etkileyiciler ve Yapay Zekâ: Dijital Dünyanın Yeni Yüzleri” ve Erhan Şenyurt “Yapay Zekâ Araçlarının Dezenformasyon Amaçlı Kullanımının Dijital Etik Açısından İncelenmesi” başlıklı çalışmalarıyla katıldı. Oturumda, halkla ilişkiler ve yapay zekâ etkileşiminin, anlam üretimi ve tüketimi tartışması açısından güncel durumunu irdeleyen kuramsal ve uygulamalı çalışma bulguları aktarıldı.

“Sürdürülebilirliğin Anlamı Üzerine” başlıklı oturumun başkanlığı Doç. Dr. Ebru Akçay tarafından gerçekleştirildi. Dört sunumun olduğu oturumda Öğr. Gör. Dr. Esra Akarsu “Hakikat-Sonrası Çağda Kurumsal İtibarın İnşası: Yeşil Yıkama ve Sürdürülebilirlik İletişimi”, Dr. Sezer Aksoy “Türkiye’de Green Washing Kavramı: Kamu Kurumlarının Eylem Planları ve Ulusal Basında Yer Alan Haberlerin İncelenmesi”, Dr. Zafer Evmez “Sürdürülebilirlik Üzerine Anlam ve Söylem Üretimi: Türkiye’de Avrupa Yeşil Mutabakatı’na Uyum Çabaları Üzerinden Bir Kanıt” ve Arş. Gör. Erhan Ağaoğlu “Çevrecilik ve Sürdürülebilirlik ile Suudi Arabistan’ın İmajının Restorasyonu: NEOM Projesi” başlıklı bildirileriyle yer aldı. Oturumda halkla ilişkiler ve sürdürülebilirlik tartışması, post-truth, yeşil yıkama, kurumsal sorumluluk gibi kavramlar üzerinden gerçekleştirilen araştırma sonuçları eşliğinde değerlendirildi.

Kapanış oturumunda, akademisyenler ve sektör temsilcileriyle birlikte, tüm oturumların genel bir değerlendirmesi yapılarak; sempozyumun öne çıkan sonuçları ve önerileri tartışıldı. Halkla ilişkilerin hem kurumlar hem de kamular aracılığıyla gerçekleştirilen ve toplumda anlam yaratma işlevinin farklılaşan boyutlarını vurgulayan değerlendirmelerde bulunuldu. Sonuç olarak Prof. Dr. Alâeddin Asna 8. İletişim ve Halkla İlişkiler Sempozyumu halkla ilişkilerin anlamı nasıl ürettiğine/üretebileceği odağı üzerinden, halkla ilişkiler ve anlam bağıny yeniden tanımlamayı, anlamlandırmayı ve değerlendirmeyi içeren çok yönlü ve bütünlüklü bir tartışma zemini oluşturması bakımından önemli bir misyonu yerine getirdi. Böylesi bir tartışmanın iktisadi, politik, toplumsal, kültürel ve teknolojiyle temas eden özgün araştırmalarla sürekli şekilde güncellenmesi ve derinleştirilmesine duyulan ihtiyacın altı çizildi ve gelecek dönemdeki çalışmalar açısından önemi vurgulandı.